

kortelig, hvilken Opfattelse af Statistiken de anseteste Statistikere i Belgien, Frankrig, Tyskland, England og Italien have gjort gjældende. — Den theoretiske Del, S. 231—597, handler om forskellige Definitioner af Statistiken, Statistikens Grænser, dens Forhold til andre Discipliner, dens Formaal og Vigtighed, og dens Methode. Det er fremfor alt Statistikens Methode, der har lagt Beslag paa Forfatterens Opmærksomhed: Kapitlet herom optager Halvdelen af Bogen. Og ikke blot i kvantitativ Henseende er dette Afsnit det betydeligste.

Forf.s Definition af Statistiken er denne: Statistiken er, i videre Forstand, en Methode og, i snævrere Forstand, en Videnskab. Som Videnskab studerer den den faktiske politiske Samfunds-Orden ved Hjælp af den matematiske Induktion («come scienza, essa studia l'ordine sociale politico di fatto per mezzo dell' induzione matematica»).

Reichsgesetz betreffend den Wucher vom 24. Mai 1880.

Erläutert von Dr. Fr. Osk. v. Schwarze, k. s. Generalstaatsanwalt, Mitglied und Berichterstatter der Reichstags-Kommission über die Wucherfrage im Jahre 1879. Erlangen, 1881, Verl. v. Palm & Enke. (109 S.).

Som et Supplement til den i Tidsskriftets forrige Bind omtalte tyske Aagerliteratur notere vi Schwarzes Udgave og Forklaring af Aagerloven af 24. Maj f. A. Kommentaren falder i en almindelig Del (S. 4—39) og en speciel Del (S. 40—94). Den almindelige Del indeholder nogle Notitser om Aagerlovens Historie, nogle almindelige Bemærkninger om Aager, samt en Belysning af Aagerlovens Aagerbegreb, dens strafferellige og dens civilretlige Bestemmelser, og Spørgsmaalet om dens tilbagevirkende Kraft. Den specielle Del undersøger særdeles indgaaende alle Lovens enkelte Bestemmelser, Udtryk etc. I nogle Tillæg meddeles v. Kleist-Retzows Forslag angaaende Aager-sagen, Spørgsmaalet om Indskrænkning af den almindelige «Wechselfähigkeit» etc. — Dr. v. Schwarze, der var særlig kompetent til at levere en Kommentar til Aagerloven, har i dette Skrift leveret et særdeles dygtigt Arbejde, paa hvilket vi

herved gjøre dem, der af den ene eller anden Grund ønske at forstaa den tyske Aagerlov, opmærksomme.

E. Fitger: Der Steuerreformplan in seiner neuesten Form. Berlin, Verlag von Leonhard Simion. 1881. (64 S.). [Volkswirtschaftliche Zeitfragen. Heft 17 u. 18].

En Fortsættelse af det i Tidsskriftets forrige Bind S. 297 fg. refererede Skrift. Resultatet bliver i Hovedsagen det samme: ogsaa i sin nyeste Skikkelse gaar den projekterede tyske «Skatte-reform» ud paa at lægge en Del af Skattebyrden fra de Rige over paa de Fattige. Forf. mener endog, at de Modifikationer, Skattereformplanen efterhaanden har modtaget, kun have forværret den. Dette søger han at vise ved indgaaende Betragtninger over Planens enkelte Punkter, af og til med Sammenligninger med Forhold i Udlandet.

A. Lammers: Staats-Armenpflege. Berlin, Verl. v. L. Simion. 1881 (17 S.). [Volkswirtschaftl. Zeitfragen. Heft 16].

Ogsaa en Art Fortsættelse af et tidligere her i Tidsskriftet refereret Skrift, Lammers: Die Bettel-Plage, Nationaløk. Tidsskr. XIV, 374 fg. Indeholder en Række Oplysninger om tyske Forhold. «Som Lovgiver og som Tilsynførende med Fattigvæsenet i By og paa Land kan der», udvikler og slutter Forf., «anvises Staten ogsaa i Fremtiden rigeligt Stof. Men kun med den største Fare — ikke blot for sine Finanser, men for økonomisk Sans og Sædelighed hos de Folkemasser, der ere udsatte for Forarming — kunde den trænge Kommunerne bort fra den Pligt og den Fattigpleje, der paahviler dem. Ogsaa naar den i svimlende Flugt skulde vove sig ind i den almindelige Tvangs-Arbejderforsikring, vilde den ikke handle klogt i samtidigt eller i Forening hermed at expropriere Fattigplejen fra Kommunerne. Thi deres Fattigomsorg betyder nutildags stedse mere: de lykkeligst stillede Borgeres personlige Hengivelse for de ulykkelige, de stærkes og indsigtsfuldes for de taabelige og svage, i det Øjemed og med stedse bedre Udfald at hæve disse op til hine. Statsforsikring imod enhver Art Erhvervsforstyrrelse tjener kun til at lamme Selvhjælpsdriften